

OMSLAG

Het heiligenboek

Titus Brandsma. 'Bid voor onze zondaars' Tom Zwaenepoel

Anno Sjoerd wordt geboren in 1881 in het gehucht Oegeklooster, bij Bolsward in de Nederlandse provincie Friesland. Hij stamt uit een oud katholiek Fries boerengeslacht. In 1898 treedt hij in bij de karmelieten in Boxmeer in Noord-Brabant. Zijn klooster-naam wordt Titus, de naam van zijn vader. Zeven jaar later wordt hij tot priester gewijd. Hij studeert wijsbegeerte en sociologie in Rome (1906-1909). Vanaf 1923 doceert hij in Nijmegen wijsbegeerte en geschiedenis van de Nederlandse mystiek. Zijn hoogleraarschap combineert hij met journalistieke artikels over cultuur en onderwijs. Brandsma moderniseert de katholieke dagbladers in Nederland. Wereldoorlog II breekt uit, Nederland wordt bezet. Nadat pater Titus op initiatief van de Utrechtse aartsbisschop in een omzendbrief de katholieke dagbladen vraagt geen propaganda te maken voor de Nederlandse nationaalsocialistische beweging, arresteert de Gestapo hem in zijn klooster in Nijmegen. We schrijven 1942. Ondanks zware ziekte wordt hij naar Dachau gevoerd, waar hij na zes weken van ontberingen en

mishandelingen doodziek wordt opgenomen in het kamphospitaal. Op 26 juli 1942 krijgt hij een dodelijke injectie. In 1985 verklaart paus Joannes-Paulus II Titus Brandsma als eerste gevangene van het kamp Dachau zalig. Titus is een vrome, opgewekte en integere persoonlijkheid. Ondanks zijn zwakke gezondheid is zijn maatschappelijk engagement zeer groot. Als professor voelt hij zich verplicht de waarden te verspreiden die zijn leven inspireren en dragen. Hij verkent de diepte van het menselijke bestaan, maar zijn contemplatieve houding scherpt ook zijn blik voor de werkelijkheid. Zo ontstaat tussen de professor en de studenten een dialoog over de grote levensvragen en actuele problemen. Na de bezetting van Nederland is Titus Brandsma de verbindingsman van de bisschoppen met de katholieke pers. Door zijn publicaties wordt hij steeds bekender en katholieke journalisten vragen hem om hulp. Ze vinden in hem een vertrouweling, een raadgever. Via publicaties, lezingen en colleges veroordeelt hij het nazisme en de anti-joodse politiek van het Hitlerregime, zoals het weghalen van

joodse leerlingen uit katholieke middelbare scholen. Titus blijft optimist, zelfs in het inferno van het concentratiekamp. Een stroom van optimisme begeleidt de zieke man, als hij bomen moet vellen of urenlang op de **Appellplatz** (appelplein) moet staan. Voor zijn medegevangenen is hij een morele steun. Hij slaagt erin gezegende hosties het kamp in te smokkelen en medegevangenen de communie te geven. Tijdens zijn laatste uren bidt hij voor zijn beulen. In het hart van woedende haat spreekt de stem van de liefde. Aan een verpleegster die gevangenen een dodelijke injectie moet geven, schenkt Brandsma zijn eenvoudige houten rozenkrans. „Ik weet niet hoe men bidt”, is haar antwoord. Titus antwoordt hierop: „Je moet niet het hele weesgroot bidden, zeg alleen: 'Bid voor onze zondaars'.” Later kan de vrouw het gezicht van de oude priester niet vergeten, omdat hij 'erbarmen' met haar heeft gehad (**De kruisweg in begeleiding van de heiligen, voor het jubileum van de priesters, P. Antonio Maria Sicari o.c.d.**, 16 mei 2000). Ze heeft hem gedood, maar hij heeft in haar de

genade tot leven gewekt. Na de oorlog bekeert zij zich tot het geloof en wordt zij een van de belangrijkste getuigen van de heiligheid van de pater, die vanuit zijn cel schreef: „Mogen beide volkeren weldra opnieuw in volledige vrede en in eendracht naast elkaar staan.” Op de vraag wat de 'moderne mens' van Titus Brandsma leert, antwoordt Joannes-Paulus II tijdens een toespraak tot pelgrims (4 november 1985): „Zijn innerlijke grootsheid toonde hij vooral in de uiterlijke nood en vernedering. In het lijden voelde hij zich heel diep met Christus verbonden. Dit gaf hem zelfs tegenover zijn beulen christelijke gelatenheid. Dit gaf hem de kracht om op haat met liefde te antwoorden. Zijn solidariteit met de medegevangenen, zijn geleefde geloof, dat hem zelfs voor zijn beulen laat bidden, geven licht en hoop aan diegenen die met hem de gruwelijkheid en onmenselijkheid van het kamp delen.” Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

25 oktober, 9 uur, **Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas)**. In de derde aflevering van **Sterke verhalen**, getiteld **Zonder profeet**, gaat het over Saul die zich na de dood van de profeet ontheemd voelt. Zijn aanvoelen is correct en ook heel Bijbels: zonder profeet gaat het richting afgrond. De hele Bijbel door klinkt dat als een refrein. Steeds opnieuw staan profeten op als een soort richtingaanwijzers. Maar hoe zit dat wat ons betreft? Kennen wij nog profeten? Wie zijn leven instelt op God en de naaste, heeft nood aan hun richtinggevende stem. In **Op zoek naar waarheid en liefde in de DDR** blikt Braambos terug op twintig jaar val van het IJzeren Gordijn aan de hand van het levensverhaal van Helmut Rothmann, voormalig docent aan de universiteit van Leipzig. Rothman, geboren in een arm en atheïstisch landbouwersgezin, werd overtuigd communist maar bleef steeds op zoek naar waarheid en liefde. Toevallig ontdekte hij de Bijbel en uiteindelijk liet hij zich dopen. Lees ook bladzijde 11.

De vrome kudde

Alles inbegrepen Ingezonden door Cyriel Nijs

Vader vertelt kleine Jan dat ze op vakantie gaan naar een heel ver land in een heel mooi hotel met **all inclusive** dienstverlening. Vraagt jantje:

– Wat is dat papa, au linkloesief?

Vader legt geduldig uit:

– Dat is een hotel waar ze onze kamers opruimen en bedden maken, het eten bereiden en onze schoenen poetsen, onze handdoeken wassen en kleren strijken en nog veel meer.

Kleine Jan knikt dat hij het begrepen heeft en vraagt:

– En waarom nemen we mama dan mee?

Nadenkertjes Ingezonden door Herman Reynolds

Het geheim van het leven is niet doen wat je graag doet, maar proberen graag te doen wat je moet doen.

Je kunt geven zonder liefde, maar je kunt niet liefhebben zonder te geven.

Woordspelingen Ingezonden door Margriet Vanaverbeke

Bij de geboorte van hun eerste kind worden man en vrouw op slag ouder.

Ze heeft dikke billen, maar ze zit er niet mee.

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: HANDELING

oude Sp. munt	landsge-woonte	rund	berg-meubel	transport
tuin-kruid	vrucht	lijnen-netwerk	tafelgast	id est
1				
reini-gings-middel			broos	
halfjaar			kever	7
				2
tan-talium		stieren-vechter		
imitator		olie-nootje		
				3
Heilige	intern. transport		bruin-geel	
	metaal		voertuig	
4				
	de on-bekende	slag		6
Aziatisch land				
niet dichtbij			Engelse titel	
				8
		palmriet		
				9

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.